

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: **Markéta Dykastová**

Termín SZZ: **září 2013**

Název DP: **Nadané dítě mladšího školního věku v alternativních školách**

Datum posudku: **22. 8. 2013**

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel: Mgr. Tereza Krčmářová, Ph.D.	Posuzovatel:

A. Kriteriaální posouzení náležitostí DP:

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Expertní posouzení kvality obou částí DP:

Legenda:

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N

Autorský přínos	A	B	C	N
-----------------	---	----------	---	---

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Předložená práce je cenná zejména volbou tématu. Problematice nadaných žáků bylo již věnováno mnoho kvalifikačních prací. Přínos naprosté většiny z nich je však nízký. Většina autorů omezuje práci s literaturou na několik titulů, které jsou však pro řešené téma spíše sekundárními zdroji, jejich obsah byl již mnohokrát v kvalifikačních pracích recyklován a rozmělněn. Empirické a přehledové studie prakticky absentují. Byť se tomuto nešvaru zcela nevyhnula ani teoretická část práce Markéty Dykastové, její přínos spatřuji v posunu tématu jeho propojením s tématem dalším. Diplomátka staví otázku, kterou stojí za to se zabývat, její zodpovězení by bylo přínosné jak pro teorii, tak pro praxi. Ptá se, zda škola alternativního typu je školou s vysokým potenciálem uspokojit speciální vzdělávací potřeby mimořádně nadaných žáků. Odpověď hledá v literatuře i pomocí vlastní výzkumné sondy, která byť je poměrně rozsáhlá a autorka jí nepochybně věnovala velké množství energie a osobního zaujetí, trpí metodologickými nedostatky, které de facto znemožňují cenná data z terénu získat, vytěžít a následně interpretovat, byť je čtenář intuitivně tuší. V textu jsou autentické výroky respondentů, které zaujmou silou všední mnohovrstevnaté reality, lidských příběhů, které autorku pravděpodobně v terénu vtahují natolik, že jí stěžují udržet odstup, zůstat v pozici nezaujatého, systematicky a racionálně pracujícího výzkumníka, pro což mám velké pochopení.

Jak sama trefně uvádí v závěru, v této podobě je práce a nabyté zkušenosti výborným odrazovým můstkem pro další výzkum a podle mého názoru velkým posunem v profesním vývoji autorky.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Teoretická část:

Nejasnou strukturaci textu vzhledem k cíli práce reprezentuje např. nadbytečná podkapitola 2.1.4 a naopak evidentně povrchní a poddimenzovanou kapitoly 2.1.8 týkající se pro práci klíčové problematiky vzdělávání nadaných, zejména naprostou absencí didaktiky nadaných, která by při analýze alternativních vzdělávacích programů i práci v terénu měla být klíčovým vodítkem k řešení zvoleného problému. Snaha hledat průnik mezi potřebami nadaných žáků a

podmínkami výuky, které deklarují vytvářet alternativní školy, tak přináší zákonitě jen nízký výsledek.

Empirická část

Je třeba ocenit velikost vzorku, který spíše přesahuje nároky na výzkum v rámci diplomové práce. Autorka použila metody pozorování výuky a rozhovoru s učiteli, rodiči, okrajově s žáky. Paradoxně možná právě přílišná velkorysost výzkumu se autorce vymstila, zúžení záběru a lepší metodologické propracování by bezesporu přineslo serióznější výsledky. Za nejslabší považuji výsledky, které přineslo pozorování, a sice proto, že autorka neměla jasně stanovenou, co chce pozorovat a jak to bude vyhodnocovat. Sama se dokonce dopouští toho, že intuitivně zužuje pojem mimořádně nadané dítě na dítě ve třídě rychlejší a protože jí nejsou známy informace o tom, zda a které děti ve třídě minimálně učitel považuje za nadané, při povšechném pozorování se chytá nahodile různých projevů chování učitele a žáků. Naopak za poměrně zdařilou považuji zpracování rozhovorů s učiteli a rodiči žáků, obsahuje spoustu cenných momentů, některé z nich se autorce daří dobře pojmenovat. Nepovažuji za malý výsledek to, že práce upozorňuje na nesouměřitelnou úroveň jednotlivých škol a výuky jejich učitelů, byť se hlásí k poměrně jasně definovanému vzdělávacímu programu. Upozorňuje na to, jak je nesnadná orientace rodičů, kteří chtějí pro své dítě bezesporu najít optimální prostředí pro vzdělávání, na kolik praktických problémů a nejednoznačností volba školy naráží, zejména u dětí, které potenciálně pro svůj optimální vývoj potřebují v našem kontextu doposud spíše nadstandardní úroveň výuky.

Práci bohužel ubírá na reprezentativnosti řada gramatických chyb a překlepů nebo naopak chybějících grafických znaků.

Markéta Dykastová při zpracování postupovala samostatně, v závěrečné fázi aktivně konzultovala. Spolupráce s ní byla zajímavá a považuji osobně za smyslupné sledovat dále její profesní vývoj.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

- 1) Navrhněte obsah položek pozorovacího archu, který by Vám býval umožnil zhodnotit vhodnost vzdělávání nadaného žáka v konkrétní škole na základě pozorování výuky.
- 2) Která zjištění výzkumu považujete Vy sama za nejpřínosnější? Pokuste se formulovat přínos zkušenosti získané během zpracování DP pro vlastní profesní vývoj.

Doporučuji k obhajobě: ANO

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: